

اجمال طرح و برنامه مربوط به فعالیت‌های تربیتی و فرهنگی در محیط حوزه‌های علمیه، دانشگاه‌ها و مدارس آموزش و پرورش

مقدمه:

- ۱- این فعالیت‌ها بر اساس انجام فریضه عظیمه امر به معروف و نهی از منکر و نیز اطاعت از اوامر موکد رهبر عظیم الشان انقلاب حضرت امام خامنه ای ^{مد ظله العالی} در خصوص ایجاد و تقویت حرکت‌های خود جوش مردمی در مقابله با تهاجم فرهنگی استکبار در جنگ نرم می‌باشد.
- ۲- اجرای این طرح و برنامه به منظور ایجاد «**تقوای عمومی**» در اقشار مختلف جامعه بویژه قشر جوان تحصیل کرده بوده و از هر گونه ادعای صوفی گرایانه و مسلک‌های افراط‌گرایی و تفریط‌گرایی پرهیز نموده و مطابق با کتاب و سنت و احکام مستنبطه از سوی فقهای عارف بالله ^{رضوان الله علیهم} صورت می‌گیرد.

این برنامه‌ها متشکل از دو بخش است:

- الف) برنامه‌های اصلی و محوری
- ب) برنامه‌های جنبی و تکمیلی

الف) برنامه‌های اصلی و محوری

۱) یقظه و بیداری (بینش و بصیرت اجمالی)

با توجه به نقش تعیین‌کننده قوه مبارک فکر و عقل در بیداری انسان و اعجاز غیرقابل انکار آن قوا در کشف حقائق و از طرفی توصیه‌های حیات‌بخش آیات و روایات در خصوص بکارگیری این قوا - در جهت رفع و دفع غفلت‌هایی که به لحاظ طبع بشری و گرایش‌های دنیایی، انسان را حتی از توجه به بدیهی‌ترین واقعیات محروم می‌سازد -، در این طرح ابتدائاً با استفاده از آیات و روایات و فرازهایی از ادعیه و همچنین بیان برخی از قضایای عبرت‌انگیز و نیز کلمات حکمت‌آمیز بزرگان و ... سعی بر این است که در مخاطب، تنبها و بیداری و انگیزه‌های تفکر و تعقل ایجاد شود.

به عبارت دیگر در اولین مرحله، سعی بر این است که بینش و دیدگاه مخاطب نسبت به انسان و جهان هستی تغییر کند و با استفاده از نیروی عقل، از خواب غفلت بیدار شود. این مرحله به صورت تشکیل جلسات گروهی یا چهره به چهره محقق می‌شود که قصد دارد ذهنیت مخاطب را نسبت به حقایق بدیهی و فطری و دینی از قبیل عالم رؤیا، هدف خلقت، جایگاه انسان، بهشت و جهنم، نامه‌ی اعمال، گناه، ملائکه و... - که متأسفانه از سوی دشمنان بی‌رحم، یک سری موهومات و مفاهیم خیالی القا شده است - عوض کند.

با تغییر باور و اندیشه، به تدریج گرایش به معنویت و دین در مخاطب ایجاد می‌شود. این گرایش، حاصل برانگیخته شدن عقل‌های دفن شده‌ای است که توسط اغواگری‌های شیاطین در خواب عمیق غفلت فرو رفته است. اینجاست که پس از توجیه و بینش‌دهی، شوق به معنویت و پیمودن راه حق در مخاطب ایجاد می‌شود و فطرت‌های پاک شروع به جوانه زدن می‌کند؛ مخصوصاً بعد از انقلاب عظیم اسلامی (انفجار نور)، رشد عقول و بیداری در جوانان سریع‌تر شده است.

۲) شکوفایی فطرت توحیدی

شکوفایی فطرت سریع‌ترین، قوی‌ترین و استوارترین راه رسیدن به منزلت عبودیت حضرت حق است و راهی است که تحصیل آن برای عموم اقشار و اشخاص از هر نژاد و زبان و با هر عنوان و موقعیتی، میسر می‌باشد؛ به طوریکه دقت و تدبر در آیات فطرت - از جمله آیه ۲۲ سوره یس به نقل از آن مرد حاشیه‌نشینی که از دورترین نقطه‌ی شهر به سوی میدان حماسه می‌شتابد - رموز و راه کارهای عملیاتی مفید فراوانی را برای فعالان امور تربیتی و آموزشی و سیاسی و مدیریتی بیان می‌کند. نظر به مطلب فوق و اینکه شکوفایی فطرت صرفاً متوقف بر تزکیه‌ی نفس با روحیه‌ی جهادی و اعتماد به فضل الهی است، لذا جزواتی در این خصوص تهیه شده و به همراه یک حلقه سی‌دی حاوی برنامه‌های مقدماتی مفید به حال مخاطبین، - از قبیل مباحثی در خصوص ترک گناه، عمل به واجبات و ترک محرمات طبق فتوای مرجع تقلید، پرهیز از افراط و تفریط و حفظ صحت جسم و... - با عنوان «گامی به سوی اخلاق» عرضه می‌گردد.

۳) تقویت قدرت تحلیل و بصیرت‌افزایی سیاسی

داشتن قوه‌ی تحلیل بر اساس مبانی اسلامی و دارا بودن بصیرت در میدان عملیاتی سیاسی و اجتماعی و مدیریتی، از مهم‌ترین مؤلفه‌های رشد جوان مؤمن انقلابی می‌باشد که مقام معظم رهبری ^{مدظله العالی} در این خصوص بیانات مهمی فرموده و هشدارهای جدی داده‌اند. لذا ضروری به نظر می‌رسد که این امر باید دارای چهارچوب و اصول اساسی باشد تا بتواند این قابلیت سرنوشت‌ساز را در فرد ایجاد کند. سیر معرفی شده برای رشد قوه‌ی تحلیل در میدان‌های مذکور، به شرح زیر است:

الف) آشنایی اولیه با اصطلاحات متداول سیاسی، سازمان‌ها و کشورهای مهم جهان صورت می‌گیرد.
ب) مبانی تحلیل کاربردی با استفاده از کتاب «روش تحلیل سیاسی» به صورت کاربردی آموزش داده می‌شود.

ج) مبانی سیاسی اسلام به صورت مبانی مورد بحث قرار گرفته و در جهان اسلام معاصر تطبیق می‌گردد.
د) مبانی سیاست غرب و جریان‌شناسی به صورت تحلیلی انجام گرفته و در نهایت رابطه‌ی تهذیب نفس با مباحث سیاسی به صورت تفصیلی بیان می‌گردد.

الف) برنامه‌های جنبی و تکمیلی

۱) انجام مستحبات

جهت تقویت بنیه‌ی عملی فرد و تسهیل امر تزکیه نفسِ متریان عزیز، برخی از مستحبات قطعی موجود در شرع مقدس از قبیل نماز اول وقت، دوام طهارت، قرائت روزانه‌ی قرآن، ذکر استغفار و صلوات در طول روز، یادِ پرفایده و مؤثر مرگ، نماز شب و توسل به معصومین علیهم السلام - البته به تدریج و به تناسب رشد تربی - توصیه می‌شود.

۲) معرفی سیر مطالعاتی

از آنجائیکه مطالعه‌ی کتب مفید در باروری معرفتی انسان، تأثیر قابل ملاحظه‌ای دارد، لذا مریان گرامی سیر مطالعاتی را ابتدائاً از کتب مربوط به اصول اعتقادی - از جمله آثار استاد شهید مطهری (ره) و شهید دستغیب (ره) و توحید شیخ صدوق (ره) و توحید مفضل - شروع می‌کنند. با عنایت به اینکه تقویت اصول اعتقادی، موجب رشد کیفیت عمل - از حیث اخلاص، حضور قلب، نظم، دقت بیشتر در مراقبه و محاسبه و ... - می‌گردد و این ارتقاء کیفی نیز باعث ازدیاد فهم و فکر و تعمیق اعتقاد و درک درست از معارف می‌گردد و این اثر متقابل از دو عنصر یادشده - عمل و علم - موجب رشد استعداد و فهم مطالب نسبتاً سنگین‌تر می‌شود، لذا در این مرحله مطالعه‌ی سایر آثار استاد شهید مطهری (ره)، آثار آیت الله سعادت‌پرور (ره) - مانند شرح حدیث معراج، نور هدایت و ... - و آثار اعظم حوزه مبارکه علمیه و هم‌چنین با این رشد تدریجی سطح مطالعه به سمت آثار علامه طباطبایی (ره) و حضرت امام خمینی (ره) و دیگر ارباب کمال و در نهایت منابع اصیل مانند صحیفه سجادیه، ادعیه و ... توصیه می‌شود.

۳) آشنایی با سبک زندگی اسلامی با مراجعه به زندگی بزرگان و سیره‌ی شهدا

با ملاحظه اثر نافذ و سریع اسوه و الگو در تعلیم و تربیت و آشنایی متریان با سبک زندگی اسلامی و توحیدی، متریان عزیز به مطالعه تاریخ انبیا و اهل بیت علیهم السلام و سیره زندگی علما ربانی و شهدا، ترغیب و هم‌چنین به دیدار با علما ربانی، جانبازان، خانواده شهدا و مناطق جنگی توصیه می‌شود.

۴) تقویت مهارت‌های تشکیلاتی بر مبنای مدیریت توحیدی

جهت ایجاد روحیه مسئولیت‌پذیری و آشنایی با مهارت‌های مدیریت توحیدی، مطالعه‌ی کتاب «کار باید تشکیلاتی باشد» و جزوه‌ی «مدیریت توحیدی» و پیاده‌سازی آن در صحنه‌های عملیاتی به صورت تدریجی و متناسب با استعداد فرد، توصیه می‌گردد.

۵) آموزش روش‌های تحصیلی و تبلیغی خاص به طلاب عزیز

به طلاب عزیز، در زمینه‌ی علمی، روش تحصیل اجتهادی و پژوهش‌محور، آموزش داده می‌شود و همچنین طلاب عزیز در زمینه‌ی تبلیغ، به شیوه‌ی تبلیغ تربیت‌محور، آموزش می‌بینند.

*اهم منابع مورد استفاده در این حرکت تربیتی به شرح زیر است:

- کتاب «کار باید تشکیلاتی باشد»: مجموعه بیانات مقام معظم رهبری ^{حفظه الله} درباره‌ی تشکل و کار تشکیلاتی
- کتاب «روش تحلیل سیاسی»: برگرفته از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی
- جزوه «مدیریت توحیدی»
- کتاب «فطرت» و سی‌دی «گامی به سوی اخلاق»
- جزوه‌ی «تقوای عمومی و تمدن‌سازی»
- جزوه‌ی «تبلیغ تربیت‌محور»
- کتب زندگی علما و بزرگان و شهدا